

Ptuj • S Stanislavom Zajškom o problematiki malih delničarjev

Kam je poniknilo šest milijard evrov malih delničarjev

Stanislav Zajšek je predsednik Zavoda za zastopanje in izobraževanje malih delničarjev MD, ki ima sedež v Mariboru. Njegov podpredsednik je Stojan Auer. Zavod je nastal, ker interesi malih delničarjev niso pravilno zastopani, saj jih ne štiti nihče, niti država.

Stanislav Zajšek je Ptujčan, ki ga je življenjska, delovna in športna pot (bil je nogometaš, še danes je nogometni trener, bil pa je tudi sodnik) najprej odnesla v Mozirje, kjer si je zgradil hišo, se poročil in kjer sta se mu rodila dva otroka. Po ločitvi pred 14 leti se je preselil na Spodnjo Polskavo, kjer si je zgradil novi dom. Na svoja otroka je zelo ponosen, oba sta fakultetno izobražena. Hčerka se pripravlja na pravosodni izpit, sin je končal Fakulteto za šport in je trener smučanja. Do upokojitve 30. decembra 2012 je delal kot tehnični strokovni sodelavec na Slovenskih železnicah, kjer se je prav tako upiral raznim mahinacijam. Slovenske železnice so eno izmed najmanj gospodarnih podjetij v Sloveniji, pravi.

Življenjska in delovna pot Stanislava Zajška je bila zelo pestra. Starša sta mu umrla pri osemnajstih letih. Po dokončani poklicni šoli je šolanje nadaljeval in končal dve srednji šoli. Obiskoval je tudi ekonomsko fakulteto, a je na žalost ni dokončal. Življenjske in delovne izkušnje pa so mu prinesle dva faksa, pravi. Kmalu po prihodu na Spodnjo Polskavo je postal aktiven v vseslovenskem združenju malih delničarjev. Leta 2007 je kandidiral tudi za poslanca Državnega zbora na Listi za pravičnost in razvoj. Vso kampanjo si je takrat plačal sam, saj je bil v

okolju, kjer je kandidiral, dokaj neznana oseba.

Veliko je vlagal v delnice, vzajemne sklade, kapitalske družbe, zato je tudi postal aktiven v vseslovenskem združenju malih delničarjev. Ker pa so tedanje vodstvo vodili zgolj osebni interesi, sta s Stojanom Auerjem pred petimi leti ustanovila Zavod za zastopanje in izobraževanje malih delničarjev v Mariboru, ki živi od donacij in sponzorjev in dela v duhu entuziazma. Kljub temu da so bili na nekaterih skupščinah uspešni, jim nikoli ni uspelo zbrati več kot osem oziroma deset odstotkov kapitala, ki so ga zastopali v družbah, kar je omogočilo Kad-u in Sod-u, da so bili vedno preglasovani. Kakor pravi Stanislav Zajšek, so bili razočarani, saj niti Kad niti Sod nista ravnala v duhu dobrega gospodarja, nista štela interesa družbenega kapitala, kaj šele kapital malih delničarjev. Leta in leta so jih opozarjali, da ne delajo prav, saj gre v bistvu za denar vseh Slovencev. Zelo si je prizadeval, da bi se stvari zasukale drugače, da bi se razvozlat marsikateri gordijski voz, a mu kot osamljenemu jezdecu to ni uspelo. Predsednike uprav in direktorje je v času, odkar je predsednik Zavoda za zastopanje in izobraževanje malih delničarjev, večkrat opozoril, da se ga ne bodo otesli, da se bo še naprej

vztrajno boril za svoj denar in denar malih delničarjev. To so ljudje, ki so dejansko vlagali svoj prisluženi denar v sklade s ciljem, da ga bodo nekoč dobili oplemenitenega nazaj, poudari. Zavod je tudi nastal zato, ker interesi malih delničarjev niso primerno zastopani, saj malih delničarjev nihče ne štiti, niti država.

Le enotni bodo mali delničarji uspeli

V času krize, od leta 2007 do leta 2012, je poniknilo šest milijard evrov kapitala malih delničarjev. »Zelo si prizadevamo, da bi izvedeli, kam je poniknil ta denar. Mali delničarji smo ga vložili, prepričani smo, da neke je, vendar odgovora na vprašanje, kje je, doslej še nismo dobili. To vprašanje smo postavili tudi ministru za gospodarstvo Radovanu Žerjavu na forumu v Mariboru, a odgovora nismo dobili. Dejal je le, da je glede tega nemočna tudi vlada. Vprašujemo, kdo pa se v naši družbi lahko gre pravno državo, če ne vlada. Prepričani smo, da nam bo odgovore vendarle uspelo dobiti, da bomo prišli do delnega izida in bodo predsedniki uprav in direktorji za svoja dejanja tudi kazensko odgovarjali po zakonu o gospodarskih družbah in po kazenskem zakoniku. Vložil sem nekaj kazenskih

ovadb, pozval male delničarje, da se pridružijo, le enotni bodo lahko nekaj dosegli. Kot prvi v Sloveniji sem začel vlagati kazenske ovadbe proti tajkunom, direktorjem, ki so podjetja zelo slabo vodili, predvsem naša družbena podjetja, katerih lastniki smo vsi državljani Slovenije. In ravno v teh družbenih podjetjih so se delale največje svinjarije.

Zavod za zastopanje in izobraževanje malih delničarjev se je povezal z vseslovenskim Društvom malih delničarjev Slovenije, ki ga vodi Rajko Stankovič. Opazno pa je, da se naše povezovanje ni najbolj pogodu ne politiki ne gospodarstvu. Zakaj se nas bojijo, ne vem. Vse prošnje in predlogi, ki smo jih vlagali, so ostali v predalih, niti odgovorov nismo prejeli. Pisali smo tudi predsedniku vlade, da bi prišli v nadzorne svete družbenih podjetij, kjer bi lahko opozarjali na nepravilnosti. Politiki na najodgovornejših mestih v državi doslej še niso našli časa, da bi se srečali z nami. Tudi finančni minister ne kaže interesa za to, da bi vsi skupaj izvedeli, kje je končal kapital malih delničarjev.«

Bodo ulični protesti streznili politike?

Na vprašanje, kdo bi moral zaščititi male delničarjev,

Page: 3

Reach: 38000

Country: SLOVENIA

Size: 883 cm2

2 / 3

Stanislav Zajšek odgovarja, da gospodarstvo, direktorji in predsedniki uprav, ki bi morali delati v duhu dobrega gospodarja. Nadzorni sveti z vsem svojim premoženjem odgovarjajo za stanje v družbi, to je jasno zapisano v zakonu o gospodarskih družbah, praksa pa žal govori drugače. Veliko družb je propadlo, noben predsednik nadzornega sveta pa še ni bil ovaden, kaj šele kazensko ovaden. To je samo dokaz več, da so bili nadzorni sveti podaljšana roka uprav.

Kad in Sod sta nas prvič podprla na skupščini NKBM z izglasovanjem nezaupnice upravi in nadzornemu svetu. Med drugim so mali delničarji pozvali tudi k dokapitalizaciji Pivovarne Laško, če je v naši državi še kaj poštenosti in pravne države, da se lahko ta začne razvijati, saj jo lahko reši le izvoz. Naložbe v Delu in Večeru, ki jih še ima Pivovarna in so bile v interesu prejšnje politike, podjetja ne bodo rešile. Nelogično je, da je to podjetje šlo v zgrešene naložbe, saj je njegovo mesto v pivovarstvu in razvoju na tem področju. Če že pride do prevzema družb, potem naj bo to prevzem v svoji dejavnosti. Prevzeme so predsednikom uprav omogočili politični botri, ki so kupčkali s premoženjem, ki so ga naši dedki in babice ustvarjali desetletja.

»Upam, da bodo ulični protesti končno streznili naše politike; ne z drugo re-

publiko, temveč z uporabo prava in zakonov. Pokazali so, kaj si Slovenci želimo. Želimo si delo, poštenost, pravno državo in da politiki in gospodarstveniki, ki imajo polna usta etike in morale, le-to naprej dosledno spoštujejo sami. Ob tem bi nam morali odgovoriti tudi na vprašanje, ali vedo, kaj je to transparentnost; tudi to je namreč beseda, ki jo pogosto uporabljajo,« izpostavlja Zajšek, za katerega je transparentnost v prvi vrsti poštenost, to, da se dela v interesu vseh Slovencev, ne pa ozkih interesov skupin. Kriza je prinesla streznitev, da bo potrebno živeti od

svojega dela, ne pa od kapitala, ki ga dejansko ni, ker so ga tajkuni s političnimi botri zapravili.

»Za vse nepravilnosti, ki so se v preteklih letih zgodile, zahtevamo odškodninske in kazenske odgovornosti. Svoje morajo pri tem odigrati policija, tožilci in sodišča. Če tega ne bomo naredili, bo pravna država umrla, zgodila se bo revolucija,« poudari Zajšek. »Poznamo vse svinjarije, ki so se zgodile v Vegradu in drugih propadlih slovenskih velikanih, poznamo njene politične botre, stranke, ki so ga podpirale. Saj ne gre za sekanje glav, gre za uporabo pravne

države. Prizadevamo si, da bi gospodarske družbe začele delati gospodarno, pošteno in da se bodo razvijale. Če smo vložili kapital, je v našem interesu, da se družbe razvijajo, podpiramo vsak razvoj družbe, vsako dodano vrednost, ki bo omogočila razvoj in pobiranje dividend tako države kot malih delničarjev. Danes država ne kaže nobenega interesa za to, da bi se družbe razvijale in skozile dividende oplajale državni proračun,« je še povedal Stanislav Zajšek

MG

Foto: Črtomir Goznik

Stanislav Zajšek, predsednik Zavoda za zastopanje in izobraževanje malih delničarjev MD: »Za vse nepravilnosti, ki so se zgodile v preteklosti, zahtevamo odškodninsko in kazensko odgovornost.«

